

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 24/6889

Fakultetsstyresak: **14**

Møte: 13. juni 2024

Forberedelse budsjett og budsjettprosess for 2025 for MN fakultetet

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Universitetet i Bergens strategi 2023-2030: [Kunnskap som former samfunnet](#)
- Fakultetets strategi 2023-2030: [#RealfagUiB - et realfaglig kraftsentrum](#)
- Fakultetets budsjett 2024: [Budsjettfordeling for 2024](#)
- Inntektsfordeling ved Universitetet i Bergen (styresak 29/24): [Inntektsfordeling ved Universitetet i Bergen](#)
- UiBs foreløpige budsjettfordeling (styresak 31/24): [Foreløpige rammer for budsjett 2025](#)

Saksfremstilling

Strategi

Fakultetets overordnede ambisjoner og målsettinger er forankret gjennom UiBs og MNs strategi. Fakultetets viktigste mål er å drive forskning og forskningsbasert utdanning av internasjonal kvalitet og uteksaminere høyt kvalifiserte kandidater til ulike deler av samfunnet. Både forskning og utdanning er langsiktige investeringer i utvikling og omstilling av samfunnet. Skal fakultetet lykkes er det viktig å ha kompetente og motiverte medarbeidere, moderne infrastruktur, adekvate areal for å drive virksomheten og forutsigbare økonomiske rammer. Samlet skal dette gjøre oss konkurransedyktige både for å tiltrekke oss eksternfinansiering, de beste medarbeiderne i alle stillingskategorier og de mest motiverte studentene.

Budsjettet er et viktig verktøy når strategiske planer skal omsettes til handling. Prioritering av tiltak og ressurser bidrar til å skape retning. UiB-økonomien har høy grad av faste kostnader, og handlingsrommet utvikles i stor grad gjennom langsiktige vurderinger, kontinuitet i beslutninger og gjennom ekstern finansiering. Det er gjennom langsiktige prioriteringer handlingsrommet kan brukes strategisk.

Gjennom prioritering av fakultetets og instituttenes økonomiske rammer, er det viktig å både sikre kvalitet i bredden av fakultetets forskning og utdanning, samtidig som det allokeres midler til strategiske satsinger. Hoveddelen av fakultetets budsjett fordeles direkte til instituttene som gjør sine prioriteringer, mens en mindre del av budsjettet blir avsatt for å ivareta felles drift og gi investeringsmuligheter for satsinger.

Et viktig element i fakultetets budsjett for 2025 og kommende år vil være realisering av planene knyttet til Nygårdshøyden sør.

Økonomisk status og forventning framover

Fra 2021 har fakultetet stått i en krevende økonomisk situasjon med endrede rammevilkår. En stor økning i kostnader samtidig som det har vært uventede kutt og underkompensasjon i bevilgningen, medfører at de samlede kostnadene må reduseres i kombinasjon med aktivt arbeid for å øke inntektene.

Selv om prognosen for 2024 gir en positiv overføring på 25 MNOK, må fakultetet og instituttene også i 2024 treffe inngripende økonomiske tiltak. Årsaken er en realnedgang i økonomien over flere år som har medført at fakultetets reserver er brukt, samtidig som nivået av forpliktelser har økt. Øremerkede avsetninger er så langt benyttet til å dekke ordinær annuumsdrift, derfor må fakultetets store ubalanse mellom øremerkede tildelinger og frie annuumsmidler balanseres over de nærmeste årene for å få en mer bærekraftig økonomi. Vi er samtidig urolige for at tiltakene vi har innført, og er nødt til å videreføre for å oppnå et økonomisk bærekraftig aktivitetsnivå, kan få utilsiktede konsekvenser bl.a. fagstrategisk. Det gjelder spesielt avgang i vitenskapelige stillinger som treffer tilfeldig for de instituttene som nå må redusere lønnsbudsjettet og dermed ikke har anledning til å tilsette nye innenfor strategisk viktige områder. Resultatet kan føre til redusert kapasitet i fagfelt som er strategisk viktige for fakultetet og UiB. Usikkerhet knyttet til fremtidig finansiering gjør det utrygt å inngå langsiktige forpliktelser selv om fakultetet nå ser en samlet positiv overføring i år. Det samme er usikkerheten knyttet til store forskjeller i økonomisk situasjon for instituttene. Man må i stedet se om det er engangsinvesteringer som kan gjennomføres nå.

Instituttene ved MN er ansvarlig for egen økonomistyring og er derfor relativt autonome. De er også ganske ulike med hensyn til finansieringsstruktur og andel BOA. Det er like fullt et felles ansvar for alle fakultetets enheter å arbeide for at balansen holdes.

Fakultetets budsjettforslag utvikles i samspill mellom fakultetet og instituttene med felles mål om å realisere strategien. For å legge et godt grunnlag gis fakultetsstyret gjennom denne saken anledning til å gi innspill til retning og prioriteringer i fakultetets budsjett for 2025. Nærmere konkretisering av tiltak og omfang vil skje i budsjettforslaget i september og besluttes endelig i fakultetsstyrets fordelings sak i desember. Tentativ tidsplan for fakultetets budsjettprosess for 2025 er oppsummert i tabell 1.

Tabell 1 Budsjettprosess 2025

	Tidspunkt/frister
Budsjettkonferanse 1 UiB - budsjett 2025	04.03.24
Fakultetsledelsen har dialogmøte med universitetsledelsen	11.-20.03.24
Universitetsstyret behandler konsekvensjustert ramme og hovedlinjer for budsjett 2025	02.05.24
Universitetsstyret behandler innstilling fra Inntektsfordelingsutvalget	02.05.24
Forslag til revidert nasjonalbudsjett 2024 legges frem	13.05.24
Budsjetttrundskriv for 2025 sendes instituttene	ultimo mai 24
Rundskriv om konsekvensjustert ramme (forløpig tildelingsbrev) og innspill til endelig UiB-budsjett for 2025 sendes fra universitetsdirektøren til fakultetene	24.05.24
Fakultetsstyret inviteres til å komme med innspill til budsjettet for 2025	13.06.24
Instituttene sender budsjettforslag for 2025 og langtidsbudsjett til fakultetet	01.07.24
Dialog med instituttene og drøfting av prioriteringer i fakultetsledelsen	aug. 24
Budsjettkonferanse 2 UiB - budsjett 2025	19.08.24
Prioriterte forslag til bygg, ombygging og investeringer sendes EIA	02.09.24
Budsjettforslaget for 2025 oversendes universitetsdirektøren	02.09.24
Fakultetsstyret behandler fakultetets budsjettforslag for 2025	12.09.24
Universitetsstyremøte - evt mulighet til å orientere styret	12.09.24
Fakultetsledelsen har dialogmøte med universitetsledelsen om budsjett, mål og virkemidler	09.-20.09.24
Finansministeren legger frem statsbudsjettet for 2025	07.10.24
Universitetsstyret behandler budsjett for 2025 og langtidsbudsjett	24.10.24
Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2025	15.11.24
Fakultetsstyret behandler endelig budsjettfordeling for 2025	05.12.24
Tildelingsbrev for 2025 sendes instituttene	jan. 25

Fakultetets foreløpige budsjetttramme for 2025

UiB har ved de siste budsjettprosessene gjort noen endringer og har bl.a. lagt frem foreløpige budsjetttrammer for Universitetsstyret tidligere på året.

I møte 02.05.2024 behandlet Universitetsstyret saken *Foreløpige rammer for budsjett 2025* (sak 31/24), og ca. 84 % av tilskuddet fakultetene får av KD-midler (rammetildeling) fordeles i saken. Konsekvensjustert ramme inkluderer hele basisbudsjettet inkludert endringer i studieplasser og resultatuttelling og budsjett for rekrutteringsstillinger uten stillinger med utløp i 2024.

I foreløpig ramme for 2025 er endringer i finansieringsmodellen fra KD innarbeidet, og forslagene fra UiB sitt inntektsfordelingsutvalg delvis innarbeidet.

- Lukket ramme avvikles på 2024-nivå og tilføres UiBs basis. Fakultetene sin andel på 75 % tilføres fakultetenes basis og til en ny intern forskningsindikator. Fakultetenes basis tilføres hele indikatoren for «Publikasjonspoeng» og «BOA» og deler av indikatorene «EU» og «NFR». Resten av fakultetenes «EU» og «NFR» brukes sammen med midlene i dagens toppfinansieringsordning til den nye interne UiB forskningsindikatoren.
- Åpen ramme for 2024 beregnes etter ny finansieringsmodell og er utgangspunktet for fakultetenes ramme fremover. Denne sammenlignes med åpen ramme for 2024 beregnet etter gammel modell, og her vil fakultetene både kunne få beregnet større eller mindre ramme enn før. Innføringen av modellen skal være budsjettneutryl for fakultetene, og basis justeres med differansen mellom ny og gammel åpen ramme.
- 2025 er første året den nye finansieringsmodellen påvirker budsjettfordelingen, og det beregnes resultatbasert uttelling i åpen ramme for endringer i prestasjoner fra 2022 til 2023 etter ny finansieringsmodell. Dette videreføres til fakultetene med 75 %.

Følgende endringer er ikke innarbeidet, men vil bli vurdert frem mot endelig budsjettfordeling i oktober.

- Fordeling av rekrutteringsstillinger som skal reforderes
- Ny forskningsindikator
- Felles avsetninger/øremerkede tildelinger
- Insentivmodell for faglig bredde og småfag
- Insentivmodell for tverrfakultære utdanningsprogram

Internhusleie, budsjett for BOA-midler og budsjett for øvrige inntekter behandles heller ikke nå, men vil være gjenstand for ytterligere prosess i dialog med enhetene.

Foreløpig ramme er i stor grad en konsekvensjustering av tidligere beslutninger.

- Det antas 3,6 % lønns- og priskompensasjon (LPK) for 2025 (+29,3 MNOK).
- Estimat for statlige kutt, inkludert kutt for studieavgifter for utenlandske studenter er estimert til 1,16 % (-9,4 MNOK).
- Det legges ikke opp til å øke omfordelingen til felles formål (UiB Felles), og veksten settes dermed til 0 % i 2025.
- Videreføring av studieplasser fra 2024 og utfasing av koronastudieplassene reduserer MNs ramme med 5,3 MNOK.
- IT sikkerhet – planlagt opptrapping fra 2024
- Resultatuttelling åpen ramme (utdanning) øker fakultetets budsjett med 12,2 MNOK.
- Reduksjon i fakultetets budsjetttramme når lukket ramme avvikles nasjonalt utgjør 24,4 MNOK. Disse midlene vil inngå i en ny resultatmodell for forskning på UiB i hht. rapporten fra Inntektsfordelingsutvalget. Denne modellen må videre operasjonaliseres før fordeling i universitetsstyrets møte i oktober.
- 33 av MNs rekrutteringsstillinger utgår og skal fordeles på nytt av Universitetsstyret. Disse fordeles ikke før i UiBs styremøte 26. oktober.

- Realvekst i internhusleien er fremdeles 1,5 % i 2025, slik det er beskrevet i Masterplan for areal i styresak 137/17.
- Det er fremdeles usikkerhet knyttet til prognoser for fremtidige strømpriser og utviklingen følges nøye frem mot behandling av endelig budsjett.

Fakultetet må hensynta usikkerhet i rammene. Endelig behandling av budsjett 2025 er planlagt i universitetsstyrets møte i oktober, etter at statsbudsjettet er lagt frem.

Tabell 2 viser foreløpig budsjetttramme 2025 for MN.

Tabell 2 Utvikling fra vedtatt budsjetttramme 2024 til foreløpig budsjetttramme for 2025

KD-tildeling - inntektsramme grunnbevilgning	Foreløpig ramme 2025
Budsjetttramme for 2024 (KD-inntekter)	870 917
Fratrekk endring i rekrutteringsstillinger	-21 766
Fratrekk midlertidige øremerkede midler	-58 326
Sammenlignbar budsjetttramme 2024	790 825
Lønns- og priskompensasjon (LPK) 2025	29 253
Resultatuttelling åpen ramme	12 154
Resultatuttelling lukket ramme	0
Nye studieplasser - utfasing av koronastudieplasser	-5 285
Statlige kutt	-9 420
Omfordeling prioriterte formål UiB	0
IT-sikkerhet	-783
Justering basis ny modell	-24 449
Foreløpig budsjetttramme 2025	792 295
Endring fra 2024 - 2025	1 470
Prosentvis endring	0,2 %

Foreløpig budsjetttramme 2025 for MN er 792,3 MNOK, en økning på 0,2 % fra sammenlignbar budsjetttramme 2024. Ny resultatmodell for forskning blir som nevnt ikke fordelt før i oktober og 24,4 MNOK er trukket fra fakultetets budsjett 2025 for å inngå i resultatmodellen. Dersom man forutsetter å få tildelt tilsvarende i ny modell for forskning ville endringen i sammenlignbare budsjett fra 2024 til 2025 vært 3,3 %.

Dette representerer like fullt en realnedgang i budsjetttrammen for 2025, gitt lønns- og prisøkningskompensasjon på 3,6 %.

Fakultetet er midt i et taktskifte i økonomien: I et konkurranseutsatt regime arbeider vi med å øke inntektene på BOA og på studie- og kandidatproduksjon og hvor og hvordan vi kan skape handlingsrom i en krevende tid. Samtidig må vi på flere områder skalere ned aktiviteten slik at de balanserer de faktiske inntektene. Det arbeides derfor nå strategisk og planmessig i alle ledd for å oppnå høyere eksternfinansiering, det jobbes med faglig prioritering og ambisjonsavklaring foruten med å vurdere det enkelte institutts fremtidige økonomiske bærekraftige nivå. Alle instituttene vurderer derfor egen undervisningsportefølje, bemanning, leiesteder, infrastruktur og driftsutgifter. Gode støttesystemer innenfor økonomi og HR vil være kritisk for å lykkes med dette arbeidet. Taktskiftet vil følge oss videre både i 2025 og i årene fremover, og vil være en viktig premiss også i budsjettet for neste år.

Nytt finansieringssystem

I Stortingsmelding 14 *Utsyn over kompetansebehovet i Norge* (Utsynsmeldingen) som omhandler samfunnets kompetansebehov, varslet regjeringen endringer i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. Endelige rammer for nytt finansieringssystem ble presentert i fremlegget til statsbudsjett 2024, og finansieringsmodellen trer i kraft med virkning fra budsjettåret 2025.

Endringene er omfattende og vil ha konsekvenser både for basisbevilgning og resultatindikatorerne. Universitetsstyret oppnevnte derfor et inntektsfordelingsutvalg for å foreta en vurdering av universitetets interne modell for inntektsfordeling.

Universitetsstyrets vedtak

For inntektsfordelingsutvalgets mandat og fulle rapport vises det til [universitetsstyrets sak 29/24](#) fra 2. mai 2024.

Universitetsstyret vedtok i sitt møte Inntektsfordelingsutvalgets anbefalinger. Endringene i den nasjonale finansieringsmodellen får ikke omfordelingseffekter mellom fakultetene i innføringsåret (budsjett 2025). På samme måte som ved tidligere endringer i finansieringssystemet vil modellen innføres ved å justere basisbevilgningen. Universitetsstyret ønsker å evaluere modellen etter 2 år.

Universitetsstyret vil i sitt junimøte sette ned en arbeidsgruppe som skal videreutvikle universitetets husleiesystem. Eventuelle endringer vil bli gjeldende fra budsjett 2026.

Flere av endringene må operasjonaliseres frem mot høstens budsjettprosess.

For 2025 vil instituttene budsjetttrammer konsekvensjusteres med de nasjonale endringene i finansieringsmodellen og forslagene fra UiBs Inntektsfordelingsutvalg. I lys av de nasjonale og de UiB-interne endringene, vil fakultetet sette ned en egen arbeidsgruppe for å se på fakultetets finansieringsmodell. Planen er at dette utvalget vil levere sin innstilling våren 2025. Eventuelle forslag fra en slik arbeidsgruppe kan først implementeres fra budsjett 2026.

Prioriterte områder i budsjett 2025

Av fakultetets grunntildeling på rundt 871 MNOK i 2024 utgjorde midlertidige avsetninger finansiert av fakultetet ca. 30 MNOK. Denne avsetningen inkluderer forskningssatsinger, avansert vitenskapelig utstyr, egenandeler forskningsprosjekter, organisasjonsutvikling og utdanningssatsinger samt fakultetets strategiske avsetninger til satsningsområdene Marin, Klima og energiomstilling. Flere av tiltakene innenfor denne avsetningen er flerårige og binder opp budsjettet også for 2025. Det vises til vedlegg 2 for oversikt over budsjetterte strategiske avsetninger i 2024. I tillegg bevilget universitetsstyret ca. 58 MNOK i midlertidige, strategiske tildelinger til fakultetet i 2024. Av dette utgjør øremerkede midler til SKD (37 MNOK) og Michael Sars-senteret (12 MNOK) totalt 49 MNOK.

I tillegg til de strategiske kontantavsetningene har fakultetet et antall rekrutteringsstillinger som i hovedsak fordeles innen strategiske områder og som egenandeler til større prosjekt og sentre. En oversikt for 2024 finnes i vedlegg 3.

Områder som i 2025 vil bli prioritert for å operasjonalisere fakultetets strategi vil være knyttet til forskning, utdanning og formidling og det høyt prioriterte arbeidet med Nygårdshøyden sør. I tillegg er videreføring og del 2 av kjønnsbalansearbeidet GenderAct viktig for fakultetet.

Rekrutteringsstillinger

Rekrutteringsstillinger ligger delvis fast i instituttens rammer og blir delvis tildelt som strategisk ressurs for 3 – 4 år om gangen. Stipendiatstillinger representerer den største delen av fakultetets strategiske handlingsrom og er i praksis valutaen som institutt og fakultet kan benytte som egenbidrag inn mot strategisk viktige forskningsprosjekt.

Det er i dag relativt store forskjeller i antall «faste» rekrutteringsstillinger mellom instituttene. Det ble derfor satt ned en arbeidsgruppe med mål om å foreslå en langsiktig plan for omprioritering med klare kriterier for endringer. Arbeidsgruppens rapport er satt på hold i påvente av arbeid med fakultetets finansieringsmodell.

For fakultetet er det svært viktig å få bevilget stipendiatstillinger som trekkes ut av fakultetets ramme, for en ny periode. I forbindelse med dette har instituttledergruppen startet arbeidet med argumentasjon for fortsatt tildeling til våre fagområder. Pr nå har vi disse punktene som vil bli brukt videre:

- Strategisk virkemiddel BOA
- Utvikle og styrke strategiske satsningsområder
- Utvikle faglig samarbeid med næringsliv og andre forskningsinstitusjoner
- Utvikle og bygge forskningsmiljø innenfor et bredt MNT-faglig spekter
- Uvurderlig undervisningsressurs – ikke minst i lab- og feltkurs
- Samfunnets behov for doktorgradkompetanse innenfor våre fagfelt

Forskningssatsinger

❖ *Kvalitetshevende posisjonering og faglig omstilling*

Fakultetet har som ambisjon å videreføre en strategisk avsetning til posisjonering og faglig omstilling for å utvikle og styrke våre fagmiljø. Grunnet økonomisituasjonen ble den strategiske avsetningen hovedsakelig brukt til allerede inngåtte forpliktelser i 2024. Det er viktig for fakultetet å ha midler til å styrke faglig omstilling i tråd med strategiske prioriteringer og posisjonering til f.eks. nye sentre som sentre for forskningsbasert innovasjon (SFI) og sentre for fremragende forskning (SFF), insentivmidler, brofinansiering foruten midler til infrastruktur. Det er en målsetning å ha avsetning til strategiske midler og infrastruktur på tidligere års nivå (i overkant av 30 MNOK) og ambisjon om en viss økning i årene fremover.

❖ *Toppfinansiering*

For å stimulere til eksternt finansiert aktivitet og styrke konkurranseevnen har fakultetsstyret vedtatt at en del prosjekter og større satsinger automatisk får tildelt toppfinansiering, normalt tildelt som rekrutteringsstillinger og i hovedsak stipendiatstillinger. Med bakgrunn i den nye inntektsfordelingsmodellen for UiB er det naturlig at fakultetet også vurderer endringer i sin toppfinansiering.

❖ *Eksternfinansiering*

Hovedmålet med BOA er å drive forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Med en forventet strammere økonomisk situasjon på grunnbevilgningen blir nødvendigheten av eksternfinansiert virksomhet ytterligere forsterket. Det er viktig å erkjenne at forskningssystemet i Norge er strukturert slik at fakultet med f.eks. stor eksperimentell aktivitet og feltaktivitet ikke kan drive forskning og utdanning uten en stor portefølje av eksternfinansierte prosjekter. Fakultetet må derfor fokusere ytterligere på å lykkes med eksternfinansiering i 2025, og aller helst få en økning. Dette gjelder for samtlige finansieringskilder med hovedfokus på de største som er Forskningsrådet og EU. Det er viktig å være bevisst på at omleggingen i Forskningsrådets søknads- og tildelingsprosesser ikke skal påvirke tildelingsnivået som fakultetet normalt har hatt, og vi har dessverre hatt en nedgang i 2023/24, spesielt mot FRIPRO. Fakultetet har derfor i samarbeid med instituttene satt i verk arbeid for å øke både antall søknader som sendes og kvaliteten av disse.

❖ *Forskningsinfrastruktur*

Fakultetet arbeider stadig mer strategisk når det gjelder forskningsinfrastruktur og har etablert et veikart som er et nyttig verktøy vi vil fortsette å utvikle de kommende årene. For å være i forskningsfronten er state-of-the-art infrastruktur vesentlig på områder der vi ønsker å være ledende, men i tillegg har vi en rekke mellomstore infrastrukturer («arbeidshester») som trenger å skiftes ut eller som har store oppgraderingsbehov. Det er derfor en ambisjon å ha strategiske avsetninger på fakultetet til noen investeringer samt utvikle en mer bærekraftig økonomi på instituttene til å bære noe høyere drift- og investeringsnivå enn det som rammene i dag gir.

Utdanningssatsinger og studentrekruttering

❖ *Utdanningskvalitet*

Fakultetet etablerte i mars 2024 et forskningssenter for realfaglæring: STEM Education Research Center (SERC). Senteret har som hovedmålsetning å øke bruken av forskningsbaserte metoder for å øke studentenes læring og forbedre gjennomføringen i studiene, og samtidig fungere som et samlingssted for undervisere som ønsker å arbeide med forskningsbasert pedagogikk. Årlig undervisersamling foreslås videreført for å styrke kollegialitet og erfaringsutveksling mellom undervisere på hele fakultetet.

Tidligere var flere prosjekter knyttet til utdanningskvalitet og EVU finansiert av Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir.). Fra 2024 er disse midlene overført til institusjonene. I budsjettforslaget for 2025 vil fakultetet kunne søke finansiering til tiltak av denne avsetningen fra UiB sentralt. Prosjektene kan ha 3-5 års varighet. Fakultetet vil i tillegg søke delfinansiering av SERC fra UiBs avsetning til utdanningskvalitet.

❖ *Praksis og innovasjon*

Alle sivilingeniørprogrammene inkluderer emner med praksis og innovasjon, og det er i tillegg innført i enkelte disiplinprogrammer. Det settes av midler til delfinansiering av innovasjonsemnet for sivilingeniørprogrammene også i 2025. Det vil være behov for ytterligere avsetninger de neste årene dersom alle studieprogram skal ha et tilbud om innovasjon.

❖ *Rekruttering av studenter*

Fakultetet viderefører satsingen på rekrutteringsarbeidet #RealfagUiB for å sikre synlighet, god informasjon både om studiene og studiehverdagen, samt drive god omdømmebygging med mål om å få flere og sterkere søkere til alle fakultetets studieplasser.

❖ *Gjennomgang av undervisningsporteføljen*

Utvikling av undervisningsporteføljen er et kontinuerlig arbeid, men en trangere økonomisk situasjon gjør det nødvendig med en kritisk gjennomgang i fagmiljøene med sikte på effektiv utnyttelse av ressursene for å fortsatt kunne tilby relevante studier av høy kvalitet.

❖ *Utvikling av læringsarealer*

Studentaktive undervisningsformer krever utvikling av fleksible læringsareal. Fakultetet vil videreføre «Mens vi venter»-prosjektet der vi har startet arbeidet med å realisere denne delen av visjonen for NGHS med løsninger som kan gjenbrukes i nye og rehabiliterte arealer.

Nygårdshøyden sør

Fakultetets fagområder er viktige og relevante for et samfunn i endring og vår forskning og utdanning skal bygge opp om samfunnets behov for omstilling og kunnskap for fremtiden. For å lykkes trenger fakultetet moderniserte og hensiktsmessige arealer for forskning, utdanning og innovasjon. UiB har ambisjoner om at Norges nye satsing på realfag, IKT og teknologi skal

skje på Nygårdshøyden sør og bygningsmassen på denne delen av campus er, til tross for godt vedlikehold, utdatert med hensyn til å kunne ivareta fagmiljøenes behov. Arealutviklingsprosjektet skal skape moderne og hensiktsmessige arealer og ivareta en langsiktig forvaltning og utvikling av realfagene. Fakultetets satsing på «Universitetet uten vegger» er en del av visjonen for NGHS, og dette er et arbeid som gradvis utvikles fram mot ny og rehabilitert bygningsmasse. I påvente av prosjektrealisering er ulike "Mens vi venter" prosjekt og tiltak essensielt både for å ivareta kvalitet i forskning og utdanning, men også for å skape ro og motivasjon i en lang, krevende prosjekt- og byggefase.

Arealutviklingsprosjektet er omfattende og komplekst, og prosjektperioden vil bli svært lang. Det settes årlig av betydelige midler sentralt til prosjektorganisasjonen, og det er også behov for årlig fakultetsavsetning til frikjøp av prosjektleder og driftsmidler, i tillegg til interne personalressurser, til sammen om lag 1,5 MNOK.

GenderAct

Fakultetets kjønnsbalansearbeid, GenderAct, krever langsiktighet, og det var svært viktig for fakultetet å i 2024 få et nytt toårig Forskningsrådsfinansiert prosjekt om motstand i likestillingsarbeidet. Målsetningen for arbeidet er å oppnå en endring som gir langsiktig og bærekraftig kjønnsbalanse på fakultetet som helhet. Det foreslås en avsetning til likestillingsarbeidet også i 2025.

Dekanens vurdering

Fakultetet forvalter betydelige midler for å bidra med realfaglig og teknologisk forskning, utdanning, formidling og innovasjon til samfunnet, men er nå inne i en periode med reduserte rammer. Det forventes derfor at budsjett situasjonen også i 2025 vil være krevende. Budsjettet vil derfor medføre stramme prioriteringer der fakultetet vektlegger å videreføre det igangsatte arbeidet med strategisk ledelse, skalering av driften til forventede rammer for å skape balanse i økonomien og etablering av en bærekraftig økonomi for fremtiden. Parallelt med dette må derfor arbeidet for å øke inntektene intensiveres, og det er igangsatt flere prosesser.

Det er viktig å understreke at vi har en tydelig ambisjon om å arbeide fram et strategisk handlingsrom framover, både for å kunne ivareta faglig utvikling og nødvendig infrastruktur for eksperimentell forskning og utdanning. Også fakultetets satsing på formidling av MNT-faglig kunnskap og dens betydning for samfunnet skal prioriteres. Både på kort og lang sikt er aktiviteter og tiltak for å styrke inntektssiden både innen forskning og utdanning viktig for fakultetet. En suksessfaktor vil være god uttelling på fakultetets mange BOA-søknader, særlig til Forskningsrådet og EU, fortsatt god rekruttering til våre utdanninger og økt studiegjennomføring.

Realisering av arealutviklingsprosjektet Nygårdshøyden sør, med totalrehabilitering av Realfagbygget og Fysikkbygget samt nybygg i Allégaten 64, er strategisk og kritisk for fagmiljøene, fakultetet og UiB. Sterkt lederfokus og bred brukermedvirkning er derfor svært viktig for å sikre våre fagmiljø nødvendig infrastruktur med adekvate areal, og er av avgjørende betydning for å realisere fakultetets faglige prioriteringer og ambisjoner.

VEDTAK

Fakultetsstyret drøftet saken og slutter seg til hovedlinjene i saksforelegget. Styret ber om at innspillene som kom frem i diskusjonen tas med videre i budsjettprosessen for 2025.

05.06.2024 Trine Gravdal Lie/Rigmor Geithus/Elisabeth Müller Lysebo/Bianca Nygård/Kari Nordvik/Kristine Breivik

Gunn Mangerud
dekan

Vedlegg

1. Toppfinansiering av forskningsprosjekter og utdanningssatsinger for budsjettåret 2024
2. Budsjett over MNs strategiske avsetninger i 2024
3. Tildelte strategiske rekrutteringsstillinger i 2024

Vedlegg 1. Toppfinansiering av forskningsprosjekter og utdanningsatsinger for budsjettåret 2024

	UiB sentralt Toppfinansiering av forsknings- og utdanningsprosjekter	Fakultetet Toppfinansiering av forsknings- og utdanningsprosjekter²
EU-forskningsprosjekter	10 % av beregnet bidrag/regnskapsført aktivitet ved UiB (Gjelder ikke utdanningsprosjekter)	
ERC (European Research Council)	25 % av beregnet bidrag/regnskapsført aktivitet	4 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat ³
EU-koordinatorprosjekter	Lik EU-forskningsprosjekter	4 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat
SFF (Sentre for fremragende forskning) ¹	15 % av beløp fra NFR til UiB/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i SFF)	12 stipendiatårsverk, 4 postdoktorårsverk Infrastruktur, inkl. areal, etter forhandling
Utgående SFFer Gjelder kun eksisterende SFFer (På MN: Birkeland Centre for Space Science)	20 % av NFR-bevilgning bli tildelt som varig bevilgning etter SFF-perioden. Gjelder den delen av NFR-bevilgningen som brukes ved UiB	
SFI (Sentre for forskningsrettet innovasjon) ¹	12,5 % av forskningsrådsfinansiering/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i SFI)	8 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat Infrastruktur, inkl. areal, etter forhandling
FME (Forskningsentre for miljøvennlig energi) ¹	12,5 % av forskningsrådsfinansiering/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i FME)	8 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat Infrastruktur, inkl. areal, etter forhandling
UiB partner i SFF, SFI, FME ¹		Stipendiatårsverk (forholdsmessig ut fra regnskapsført aktivitet ved UiB)
MSC-kandidater (Marie Curie-stillinger)	Mellomlegg mellom EU-sats og lønnsnivå for kandidater som tilsettes ved UiB (kommer i tillegg til 10 % toppfinansiering for alle EU-prosjekt)	
TMS (Trond Mohn Stiftelse) Gjelder TMS starting grants		4 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat
Forskere med bevilgning fra Forskningsrådet og som koordineres fra UiB		4 stipendiatårsverk
SFU (Sentre for fremragende utdanning)	15 % av beløp fra NOKUT til UiB/regnskapsført aktivitet (gjelder også når UiB er partner i SFU)	8 rekrutteringsårsverk, primært stipendiat Infrastruktur, inkl. areal, etter forhandling
Nasjonal infrastruktur		Etter forhandling
Andre satsninger		Individuell vurdering
FRIPRO Toppforsk	Toppforsk er finansiert gjennom spleiselaget "Fellesløftet". Spleiselaget innebærer at institusjonene selv finansierer halvparten av beløpet det er søkt om fra Forskningsrådet i prosjektet som innvilges. Resten dekkes av Forskningsrådet. Hverken UiB sentralt eller fakultetet bidrar med toppfinansiering utover dette.	

¹ Antall årsverk til SFF, SFI og FME forutsetter videre finansiering fra Norges forskningsråd etter midtveisevaluering.

² Stipendiatstillinger gis for 4 år, men merk at det 4. året disponeres av instituttet som undervisningsplikt

³ Gjelder følgende ERC-tildelinger: Starting grants, Consolidator grants, Advanced grants, Synergy grants

Vedlegg 2. Budsjett over fakultetets strategiske avsetninger i 2024

Finansiering	Hovedtiltak	Spesifisering	2024
Fakultetet	Andre forskningssatsninger	Kommunikasjonsrådgiver	953
		Økte kostnader llab	800
		Det Norske Videnskaps-Akademi_Preses	278
		Nasjonale verv, bl.a. Etikkrådet Statens pensjonsfond	144
		Polarforskning	100
	Andre forskningssatsninger Totalt		2 276
	Avansert vitenskapelig utstyr	Ufordelt utstyrsavsetning	100
		Tungregning	5 600
		Undervisningslaboratorier	500
		To multi-rotor droner som flexibel instrumentplattform	640
		MGE-pakke (Marin Grønn Energi).Vibro Corer/oppgr. marinseism. lab.	2 000
	Avansert vitenskapelig utstyr Totalt		8 840
	Egenandeler forskningsprosjekt	Egenandel NNP, 2 tekniske stillinger	1 590
		Egenandel NORMAR, teknisk manager stilling	800
		IFT SFI administrativt årsverk	810
		Egenandel NNP, vitenskapelig manager stilling	800
		Egenandel Elixir III, teknisk stilling	820
	Egenandeler forskningsprosjekt Totalt		4 820
	Organisasjonsutvikling	Lederutvikling	100
		Gender Act, Kjønnbalanse inkl. ll-stilling	1 250
		Lederstøtte BIO	560
	Organisasjonsutvikling Totalt		1 910
	Utdanningsatsning	Samarbeid med PET-senteret. ll-stilling	100
		Utdanningsstrategiske satsinger, inkl. ped. akademi og studentrekruttering	2 000
		Egenandel SFU iEarth ll-stilling	183
		"Mens vi venter" - læringsmiljøprosjekt	300
		Enhet for læring, leder	1 300
	Utdanningsatsning Totalt		3 883
	Marin	Areal Havobservasjonslab	850
	Marin Totalt		850
	Klima og energiomstilling	Bergen Offshore Wind Centre (BOW)	200
	Klima og energiomstilling Totalt		200
	Posisjonering store satsinger, fagfornyelse	Energiomstilling VEST_Klyngeleder	300
		Energiomstilling_Brofin. Nanofysikk 3 år	1 000
		Bærekraftig areal_Lederstilling 50 % 3 år	500
		Videreføring klimadynamikk	640
		Brofinansiering Hydrogeologi	1 000
		Areal Nygårdshøyden sør, delstilling/frikjøp	900
		Posisjonering store satsinger, fagfornyelse og strategiarbeid	2 400
	Posisjonering store satsinger, fagfornyelse Totalt		6 740
Totalsum			29 519

Vedlegg 3. Tildelte strategiske rekrutteringsstillinger i 2024

				Sats 2024:	1 138 200
Stipendiater					
Institutt	Stipendiatstillinger "fast" i ramme	Midlertidige stipendiatårsverk 2024	Sum stipendiatårsverk 2024	Øremerket rekrutterings- stillinger	
Matematisk institutt	8,0	10,6	18,58	21 152 000	
Institutt for informatikk	12,0	11,8	23,83	27 127 000	
Institutt for fysikk og teknologi	8,0	17,8	25,75	29 309 000	
Kjemisk institutt	8,0	12,0	20,00	22 764 000	
Geofysisk institutt	5,0	10,4	15,42	17 547 000	
Institutt for geovitenskap	7,0	18,0	25,00	28 455 000	
Institutt for biovitenskap	22,0	9,5	31,50	35 853 000	
Michael Sarssenteret	0,0	0,3	0,33	379 000	
Andre (HI Ernæring, kvalif.tiltak)	2,0	1,0	3,00	3 415 000	
Ufordelt	0,0	7,7	7,67	8 734 000	
Sum	72,0	99,1	171,09	194 735 000	
Postdoktorer					
Institutt	Postdoktorstillinger "fast" i ramme	Midlertidige postdoktorårsverk 2024	Sum postdoktorårsverk 2024	Øremerket rekrutterings- stillinger	
Matematisk institutt	1,0	1,3	2,3	2 656 000	
Institutt for informatikk	2,0	1,8	3,8	4 316 000	
Institutt for fysikk og teknologi	1,0	2,8	3,8	4 268 000	
Kjemisk institutt	1,0	1,1	2,1	2 371 000	
Geofysisk institutt	1,0	2,5	3,5	3 984 000	
Institutt for geovitenskap	1,0	5,3	6,3	7 209 000	
Institutt for biovitenskap	3,0	2,3	5,3	6 023 000	
Michael Sarssenteret	0,0	0,0	0,0	0	
Andre (HI Ernæring, kvalif.tiltak)	0,0	3,5	3,5	3 984 000	
Ufordelt	0,0	0,0	0,0	0	
Sum	10,0	20,6	30,6	34 811 000	